

ПЕДАГОГІЧНИЙ ПЕРСОНАЛ

УДК 37 (438)

*Rozwój polskiego systemu kształcenia pedagogicznego na przykładzie
instytutu pedagogiki PWSZ w Płocku*

Alicja Skibicka

Maria Szymańska

У статті проаналізовано головні складові педагогічної підготовки у вищих школах професійної освіти Польщі. Наголошено на важливості реалізації засадничих принципів Болонського процесу й практичного впровадження прийнятих в Польщі національних кваліфікаційних рамок. Специфіку підготовки вчителів розкрито на прикладі функціонування Інституту педагогіки Вищої школи професійної освіти в Плоцьку.

Ключові слова: освітнє законодавство, національні кваліфікаційні рамки, цикли підготовки, професійна підготовка, педагогічна підготовка.

Istnieje wiele powodów szybkiego rozwoju szkolnictwa wyższego we współczesnej cywilizacji. Najważniejszy z nich dotyczy złożoności procesów gospodarczych. Niezależnie od systemów politycznych, poziomu rozwoju gospodarczego panującej ideologii, rozwój kształcenia na poziomie wyższym stał się jednym z najważniejszych kierunków rozwoju współczesnego świata.

W dobie eksplozji odkryć naukowych i technologicznych w niemal wszystkich dziedzinach funkcjonowania człowieka, społeczeństwo wciąż zgłasza zapotrzebowanie na lepiej wykształconych ludzi. Do społecznej świadomości coraz bardziej trafia przekonanie, że aby osiągnąć w życiu sukces, trzeba ukończyć wyższe studia. Globalizacja oraz rosnąca konkurencyjność między nacjami sprawiły, że procesy tworzenia, rozpowszechniania oraz wdrażania wiedzy, stały się bardzo istotnymi trybami szerszego mechanizmu zmiany i rozwoju. Proces Boloński w ramach reformy uznaje tworzenie «Europy wiedzy» za konieczność, mającą stanowić podstawę rozwoju osobistego i społecznego obywateli, umacniającego konkurencyjność Europy w skali globalnej [12, s. 69].

W zawiązku z postępującym umasowieniem studiów podjęto wówczas próbę dostosowania struktury i programów kształcenia do potrzeb nowego typu masowego odbiorcy. Miało temu służyć otwieranie dostępności uniwersytetu, tworzenie sektora nieakademickiego (wyższe szkoły zawodowe) oraz różnicowanie struktury programów studiów uniwersyteckich [12, s. 108].

Wszystko po to, by wyjść naprzeciw społecznym oczekiwaniom w trosce o poziom intelektualny obywateli.

Głębokie transformacje społeczno – ekonomiczne i kulturowe będące wynikiem zmian geopolitycznych po 1989 r. postawiły wiele wyzwań przed europejskim szkolnictwem wyższym. Mimo, że od tego czasu minęło już ponad 20 lat, nadal obserwujemy próby kształtowania praktyki akademickiej, tak aby jak najbardziej przystosować ją do konstytuowanej rzeczywistości, która wyznaczana jest przez radykalnie zmieniające się uwarunkowania społeczne i kulturowe.

Żyjemy, jak mówią R. Kwiecińska i Z. Kwieciński [14, s. 17] – w erze wolnego rynku, otwarcia na świat, wielości i zamętu ofert kulturowych, szybkich i głębokich zmian na rynku pracy, niewyobrażalnych do niedawna skoków w dostępie i przepływie informacji, globalizacji kultury masowej, zacierania granic między dzieciństwem, młodością i dorosłością. Powyższe stwierdzenie pozwalało ówczesnie przyjąć jako zasadne założenie mówiące, że dokonujące się przemiany systemowe w Polsce zmierzające ku pełnej integracji z krajami Unii Europejskiej, stwarzają wyzwanie pod adresem całego, złożonego systemu edukacyjnego, w tym edukacji obejmującej przyszłych (jak i czynnych zawodowych) nauczycieli, zwłaszcza w świetle obowiązujących standardów europejskich. Przyglądając się obecnej sytuacji w Polsce, możemy stwierdzić, że nadal warunki (o których wspominali cytowani R. Kwiecińska i Z. Kwieciński) są podobne do tych opisywanych przed trzynastoma latami. Nadal w kwestii edukacji poszukujemy jak najlepszych rozwiązań zmieniając, unowocześniając i dopasowując do europejskich nasz system kształcenia. Jest to konieczne z uwagi na to, że studia wyższe stały się masowe – co drugi młody człowiek w wieku 19 lat zostaje studentem. W ciągu ostatniego dziesięciolecia liczba studentów wzrosła niemal pięciokrotnie; w efekcie, w murach uczelni znalazła się młodzież o bardzo zróżnicowanych predyspozycjach intelektualnych. W takich warunkach jednolity, centralnie zdefiniowany system kształcenia jest adekwatny tylko dla niedużej części studentów; dla pozostałych – zawodzi. Ponadto rynek pracy domaga się od absolwentów naszych uczelni coraz większej elastyczności, której nie potrafi zapewnić sztywna liczba kierunków studiów. Nasi studenci umieją czytać te znaki czasów: nie bez powodu aż prawie 10% studentów próbuje łączyć studia na dwóch różnych kierunkach [2, s. 9].

Zainicjowane w omawianym okresie reformy zostały zgodnie ocenione przez badaczy jako «mieszanka sukcesu i niepowodzenia»¹. Do niewątpliwych sukcesów można było zaliczyć ilościowy rozwój wyższych uczelni, a także ich dostępność (tworzenie wyższych uczelni w mniejszych ośrodkach miejskich). W zaistniałej sytuacji pojawił się problem dużego zróżnicowania systemów szkolnictwa wyższego. W niektórych krajach z powodzeniem funkcjonowały wyższe szkoły zawodowe oraz inne placówki nie będące uniwersytetami. Tak działo się również w Polsce. Deklaracja Bolońska podpisana w 1999 roku przez ministrów odpowiedzialnych za szkolnictwo

¹ L. Cerych, P. Sobotier, Cyt. za M. Wójcicka, *op. cit.*, s. 108.

wyższe w 29 państwach europejskich, zapoczątkowała proces istotnych zmian w systemie edukacji poszczególnych krajów. W Traktacie ustanawiającym Wspólnotę Europejską zadania dotyczące polityki edukacyjnej określano jako «(...) przyczynianie się do podnoszenia poziomu edukacji poprzez zachęcanie państw członkowskich do współpracy oraz – jeśli jest to konieczne – wspieranie i uzupełnianie ich działalności, przy jednoczesnym całkowitym respektowaniu odpowiedzialności krajów członkowskich za treści nauczania, organizację systemów edukacyjnych oraz ich różnorodności kulturowej i językowej (art. 149)» [4].

Przekształcający się europejski rynek pracy stanowił i wciąż stanowi koło napędowe reformy szkolnictwa wyższego na naszym kontynencie, kształcącego zwłaszcza informatyków, specjalistów w dziedzinie finansów, prawa oraz środowiska naturalnego. W Polsce obok tych zawodów wielką popularnością cieszyła się (i nadal ta tendencja jest bardzo widoczna) profesja nauczycielska. Studia pedagogiczne pozostają jednymi z najpopularniejszych w naszym kraju (12% polskich studentów to studenci kierunków pedagogicznych [12, s. 207]).

Wszelkie poczynania związane z modernizacją edukacji pedagogicznej i doskonalenia nauczycieli w Polsce w świetle Europy bez granic, możliwości swobodnego przemieszczania się, wyboru miejsca zatrudnienia i zamieszkania powinny sprowadzać się do zasad: jednolitego kształcenia ich na poziomie wyższym; programowo – organizacyjnej drożności kształcenia; pedagogiczno – psychologicznego i praktycznego przygotowania; elastyczności metodyczno – organizacyjnej w kształceniu, ustawicznego doskonalenia zawodowego. To wszystko wynika z obowiązujących Europejskich Ram Kwalifikacji, a także opracowanych Krajowych Ram Kwalifikacji. Wytyczne tych dokumentów wymuszają konieczne przekształcenia w szeroko rozumianej przestrzeni edukacyjnej.

Krajowe Ramy Kwalifikacji są na dziś najbardziej skuteczną drogą do poprawy efektywności kształcenia w polskich szkołach wyższych [2, s. 9]. W pracach nad tymi ramami dla szkolnictwa wyższego w Polsce przyjęto, że efekty kształcenia opisane są w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych i społecznych. Są one tak sformułowane i skonstruowane, aby każda grupa studentów [12, s. 207] mogła napotkać na swojej drodze wyzwania skrojone na miarę ich możliwości, żeby wszyscy oni mogli zdobyć tak dobre wykształcenie, jak to tylko możliwe – zadaniem polskich uczelni jest także sprostaniu takiemu wyzwaniu.

Przygotowanie kadry o wysokich kompetencjach zawodowych od zawsze było priorytetem uczelni kształcących przyszłych nauczycieli. Wobec zmienności wiedzy, zawodności wyćwiczonych sprawności zawodowych, współczesnego kontekstu edukacji, zmieniających się zapotrzebowań rynku to trudne zadanie. Od szeregu lat toczyła się dyskusja na temat zakresu kwalifikacji do spełniania ról nauczycieli we współczesnej szkole. Zespół ekspertów ds. KRK dla kierunku *Pedagogika* w Polsce nadając pedagogice status «międzyobszarowy» (oznacza to, że pedagogika częściowo mieści się w obszarze humanistyki a częściowo w obszarze nauk społecznych) opracował

opis efektów kształcenia na tym kierunku. Ich istota sprowadza się do stwierdzenia, że efekty uczenia się (te dwie nazwy używane są zamiennie) określają, co uczący się powinien wiedzieć, rozumieć i być zdolny zrobić po zakończeniu pewnego okresu (procesu) kształcenia. Za podstawę opisu efektów kształcenia dla poszczególnych poziomów kwalifikacji (cykli/stopni) przyjęto postęp w opanowywaniu wiedzy w określonej dziedzinie, głębokości rozumienia problemów, wyrafinowaniu umiejętności praktycznych, kreatywności i samodzielności działania, a także rozpoznawaniu i ocenie ważnych kwestii etycznych, społecznych i zawodowych [2, s. 12–19].

Nowelizacja ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, która Rada Ministrów przyjęła dnia 14 października 2010 r., powoduje wprowadzenie KRK do systemu szkolnictwa w Polsce. Tym to sposobem uczelnie uzyskają najpoważniejszą i najistotniejszą autonomię, jaka cechuje dojrzałe i odpowiedzialne środowisko akademickie – mianowicie autonomię w tworzeniu kierunków kształtowania programów studiów.

Zasięg i dynamika Procesu Bolońskiego powoduje, że już samo śledzenie związanych z nim wydarzeń i podejmowanych inicjatyw, analizowanie tendencji i prognozowanie kierunków dalszych zmian jest niełatwym zadaniem. A przecież nie wystarczy poprzestać na analizach; należy podejmować konkretne działania zmierzające do dostosowania systemu kształcenia w kraju i w poszczególnych uczelniach do zachodzących zmian. Każda z uczelni może zrobić wiele na «własnym podwórku», aby wypracować sobie jak najlepszą pozycję w tworzącym się Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego [10, s. 25]. Można zidentyfikować wiele działań i przedsięwzięć, których realizacja wspomogłoby osiągnięcie prestiżowej pozycji, wypracowania pozytywnego obrazu uczelni, stawanie się obiektem zainteresowania i atrakcyjnym partnerem w projektach międzynarodowych. Kluczowe znaczenie ma tu zaangażowanie jak największej liczby pracowników i studentów.

Polska propozycja Krajowych Ram Kwalifikacji jest już gotowa, uczelnie powoli przygotowują się do opracowywania autonomicznych programów kształcenia oraz upatrują wiele nowych możliwości wynikających z faktu samostanowienia o nowych kierunkach studiów. Również uczelnie pedagogiczne i te prowadzące kierunki i specjalności pedagogiczne. Najważniejsze jednak, aby wszystkie osoby odpowiedzialne za kształcenie pedagogów pamiętały o tym, że Nauczanie pedagogiki musi zatem zmierzać ku realizacji takich treści, na podstawie których kandydat na nauczyciela zrozumie strukturę bytową człowieka (jego istnienie i istotę). Życie w świecie coraz bardziej skomplikowanym wymaga od człowieka nowego repertuaru zachowań, nowych sposobów wartościowania. Taką umiejętność powinien posiadać nauczyciel XXI wieku, bo tylko ktoś taki jest w stanie nauczyć tego swoich podopiecznych, przygotowując ich do pokonywania trudności w dorosłym życiu. Dlatego od pedagogiki nauczanej w uczelniach kształcących nauczycieli należy oczekiwać, iż ukaże ona w jaki sposób człowiek musi uruchamiać w sobie nowe obszary swych potencjalnych możliwości poznawczych, by mógł ogarnąć postępującą złożoność świata i własnego

życia. Zadaniem pedagogiki jest więc wprowadzenie w umiejętność pogłębionej refleksji i dyskursu nad wiarygodnymi źródłami wiedzy o człowieku i świecie, w którym żyje oraz nad potrzebą ustawicznych zmian w sposobach rozumowego ujmowania rzeczywistości [11, s. 25].

Zmiany w sektorze edukacji w ramach integracji z Europą wymagają określenia zadań dla systemu kształcenia nauczycieli. Na czoło ich wysuwa się przygotowanie nauczycieli o wysokich kompetencjach zawodowych. W tej kwestii osoby odpowiedzialne za edukację przyszłych pedagogów powinny unikać łatwego pesymizmu i optymizmu oraz zdawać sobie sprawę, iż sytuacja poszczególnych wyższych uczelni w przyszłości okaże się zróżnicowana. Będzie ona zależeć od ich własnych umiejętności adaptacyjnych, m.in. od umiejętności opracowania oraz zdolności wdrażania programów dostosowawczych i rozwojowych.

Wierzmy w to, że państwowe wyższe szkoły zawodowe sprostają tym zadaniom. Dzięki swojemu zaangażowaniu będą miały udział w tworzeniu Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego. Świadomość korzyści wynikających z realizacji postanowień Procesu Bolońskiego powinna być zachętą i motorem dla pracowników tego typu szkół, aby tak kształcili swoich studentów, by jak najlepiej przygotowali ich do życia i pracy w Europie bez granic, a także wdrażali tych młodych ludzi do podejmowania właściwych działań na rzecz ustawicznego samorozwoju.

Państwowe Wyższe Szkoły Zawodowe w Polsce

Pierwsze publiczne szkoły zawodowe w Polsce powstały w roku 1998, i były efektem procesu transformacji ustrojowej kraju oraz reformy administracyjnej. *«Wiele miast utraciło wtedy status wojewódzki, a utworzone na ich terenie państwowych uczelni zawodowych stanowiło istotny element kompensaty poprzez stworzenie potencjalnych możliwości rozwoju ośrodków kulturotwórczych w społecznościach lokalnych»* [9, s. 9].

Większość państwowych szkół zawodowych powstała w oparciu o różnego rodzaju szkoły pomaturalne i kolegia, których forma wówczas nie przystawała do nowych wyzwań i zbliżającej się integracji ze strukturami Unii Europejskiej. Stąd w ustawie z dn. 26 czerwca 1997 roku o wyższych szkołach zawodowych [Dz. U. nr 96 z 13.08.1997 roku, poz. 590], ustalono ich charakter jako regionalny, o własnej autonomii przy jednoczesnej możliwości współdziałania z uczelniami akademickimi (umowy o współpracy, umowy patronackie) [15]. Specyfika funkcjonowania wyższych szkół zawodowych polegać miała na kształceniu studentów w ramach specjalności zawodowych wraz z obowiązkową piętnastotygodniową praktyką zawodową. Absolwenci uczelni zawodowych mieli uzyskać dyplom licencjata lub inżyniera w zakresie określonej specjalności, a nie kierunku studiów. Pozwoliło to na dużą elastyczność w dostosowaniu programów i metod kształcenia dla potrzeb lokalnych rynków pracy, przy zachowaniu możliwości podejmowania przez absolwentów uzupełniających studiów magisterskich, a w przyszłości także doktoranckich w uczelniach akademickich.

W późniejszym okresie system ten zmieniono, przyporządkowując prowadzone specjalności odpowiednim kierunkom kształcenia, oraz wdrażając ujednolicony dla

wszystkich kategorii uczelni standardy kształcenia opracowane przez Radę Główną Szkolnictwa Wyższego [15]. Stanowiska nauczycieli akademickich ograniczono do: profesora, wykładowcy i asystenta, a organami kolegialnymi państwowych uczelni zawodowych ustanowiono konwent i senat. Konwent jako nowa forma miał stanowić pomost łączący uczelnię ze środowiskiem lokalnym, w którym ma działać (np. z zakładami przemysłowymi, usługowymi, placówkami edukacyjnymi itp.).

Od roku akademickiego 1998/1999 zaczęły funkcjonować w Polsce pierwsze państwowe wyższe uczelnie zawodowe o szerokiej gamie specjalności, które dały szansę ogromnej rzeszy młodzieży głównie z małych miasteczek i okolicznych wsi na uzyskanie wyższego wykształcenia. Były to uczelnie w Tarnowie, Koninie, Legnicy, Nowym Sączu, Elblągu i Jeleniej Górze (1998 rok). W kolejnych latach liczba uczelni wzrosła do trzydziestu kilku:

- rok 1998: PWSZ w Jarosławiu, Sulechowie,
- rok 1999: PWSZ w Krośnie, Lesznie, Płocku, Wałbrzychu, Kaliszu,
- rok 2000: PWSZ w Białej Podlaskiej, Pile,
- rok 2001: PWSZ w Nysie, Sanoku, Tarnobrzegu, Chełmie, Ciechanowie, PWSZ Wschodnioeuropejska w Przemyślu, Podhalańska PWSZ w Nowym Targu,
- rok 2002: PWSZ w Raciborzu, Włocławku,
- rok 2003: Państwowa Medyczna Wyższa Szkoła Zawodowa w Opolu,
- rok 2004: PWSZ w Głogowie, Gnieźnie, Wałczu, Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży,
- rok 2005: PWSZ w Oświęcimiu, Zamościu, Suwałkach, Skierniewicach,
- rok 2007: PWSZ w Sandomierzu [9, s. 41–42].

W roku 2005 uchwalono ustawę *Prawo o szkolnictwie wyższym*, która powstała w oparciu o poprzednie akty – podpisanie przez Polskę Deklaracji Bolońskiej (1999 rok), wejście do struktur Unii Europejskiej (2004 rok). Ustawa uregulowała cały system szkolnictwa wyższego (państwowego, prywatnego) i ustaliła 3-stopniowy model kształcenia: licencjat, magisterium, doktorat, punktowy system rozliczania osiągnięć studentów (ECTS), suplement do dyplomu [9, s. 25].

W roku akademickim 2007/2008 łączna liczba studentów wszystkich PWSZ w Polsce wynosiła ok. 99500 (w tym ok. 40 tys. na studiach niestacjonarnych). Średnio na jedną uczelnię przypadało w Polsce ok. 3 tysięcy studentów. PWSZ zatrudniały ogółem ok. 7700 osób, w tym na etatach dydaktycznych ponad 400 profesorów tytularnych, 600 osób ze stopniem doktora habilitowanego i ponad 1800 doktorów [9, s. 36–37].

PWSZ nawiązują kontakty z uczelniami akademickimi w kraju i za granicą, korzystając z możliwości programów współpracy międzynarodowej (wiele uczelni uzyskało kartę programu Socrates-Erasmus). Publiczne uczelnie zawodowe kształcą na ponad 50 kierunkach, a najczęściej prowadzone to: filologia (angielska, germańska, rosyjska), pielęgniarstwo, pedagogika, filologia polska, ekonomia, zarządzanie, mechanika i budowa maszyn oraz informatyka. Największą popularnością od lat cieszą się wśród kandydatów na studia kierunki nauczycielskie, ale coraz częściej prym wiodą kierunki ekonomiczne oraz specjalności nienauczycielskie, jak pedagogika opiekuńczo-wychowawcza, studia redaktorskie, czy dziennikarskie na polonistyce [9, 39].

Jednym z warunków utrzymania jakości kształcenia jest funkcjonowanie bibliotek. Większość PWSZ przejmowała księgozbiory po uprzednio istniejących instytucjach kształcących, na bazie których powstały. Średnio na uczelnianą bibliotekę przypada ok.

30 tysięcy tomów, a na jedno miejsce w bibliotece przypada ok. 50 studentów. PWSZ prowadzą z powodzeniem działalność wydawniczą, publikują pomoce dydaktyczne dla studentów, prace naukowe własnych pracowników oraz wydawnictwa związane z organizowanymi przez siebie konferencjami naukowymi. Państwowe wyższe szkoły zawodowe pełnią po dziś dzień ważną misję edukacyjną, społeczną i kulturotwórczą, wychodząc często poza ramy oddziaływania regionalnego.

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Płocku

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Płocku powstała w 1999 roku, w drugim roku funkcjonowania tego typu szkół w Polsce. *«Uczelnia jest kontynuatorem tradycji edukacyjnej Płocka, sięgającej średniowiecza. W roku 1180 przy Kolegiacie Św. Michała powstała szkoła, która istnieje do dnia dzisiejszego, jest to najstarsze w Polsce Liceum Ogólnokształcące im. Marszałka Stanisława Małachowskiego. W Płocku bardzo prężnie działa, jedno z najstarszych w kraju – Towarzystwo Naukowe Płockie. Tradycje edukacyjne i naukowe miasta są zatem wielowiekowe i bardzo bogate w liczne wydarzenia o szerokim działaniu intelektualnym»* [6, s. 6].

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Płocku powstała na bazie kolegiów: nauczycielskiego i językowego, które wyznaczyły początkowy charakter kształcenia. W roku 2000 utworzone zostały: Instytut Neofilologii, Instytut Pedagogiki, Instytut Matematyki i Informatyki, a rok później Instytut Nauk Ekonomicznych. Rozpoczęło działalność Wydawnictwo Uczelniane, Biuro Studenckich Praktyk Zawodowych, Biblioteka Uczelniana, Samorząd Studencki. Powoli kształtowała się struktura Uczelni, która obecnie jest już stała, gdzie wszystkie jednostki współpracują ze sobą. Istotnym wydarzeniem było utworzenie zakładów naukowych w obrębie każdego instytutu, studenckich kół naukowych, jednostek międzyinstytutowych (praktycznej nauki języków obcych, wychowania fizycznego i sportu, informatyki). Powstał również Akademicki Związek Sportowy, Chór Uczelniany Vox Juventutis, który znany jest nie tylko w Płocku i na Mazowszu, ale w całej Polsce i na świecie (wygrany konkurs chóralski w Chinach – 2010 rok). Chór koncertuje z Płocką Orkiestrą Symfoniczną, nagrywa płyty, realizuje duże projekty muzyczne z udziałem wybitnych gwiazd estrady.

Do struktur Uczelni dołączyło również Biuro Karier Zawodowych, instytucja Rzecznika ds. studentów niepełnosprawnych, Dział Promocji, Dział Spraw Studenckich, Dom Studenta. W roku 2011 powołano nowy, piąty już instytut PWSZ w Płocku – Instytut Nauk o Zdrowiu[16].

Jako pierwszy funkcję Rektora PWSZ w Płocku pełnił prof. dr hab. Kazimierz Włodarczyk (1999–2000), potem prof. dr hab. Aleksander Kozłowski (2000–2004 oraz 2004–2008), obecnie prof. zw. dr hab. Jacek Grzywacz (kadencja 2008–2012). Funkcje Prorektorów pełnili kolejno: w latach 2000–2004 dr Ewa Waniek-Klimczak oraz dr Ewa Wiśniewska, w latach 2004–2008 dr Ewa Czarnecka oraz dr Marek Sygulski, od roku 2008 ponownie doc. dr Ewa Wiśniewska i doc. dr Jan R. Kalinowski. Funkcję Kanclerza PWSZ w Płocku od początku jej powstania do roku 2010 pełnił mgr Roman Siemiątkowski, obecnie p.o. jest doc. dr Sławomir Kowalski. W obecnym roku akademickim 2010/2011 w Uczelni zatrudnionych jest 150 pracowników dydaktycznych oraz ok. 160 pracowników administracyjno-obługowych i bibliotecznych. W pierwszym roku działalności liczba studentów płockiej PWSZ wynosiła 180, potem dochodziła do czterech tysięcy, a obecnie jest to ok. 2360, w tym ok. 600 na studiach niestacjonarnych [8, *«Wiadomości Uczelniane. Pismo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Płocku»*, Nr 1 (12) 2009 rok, Wyd. PWSz w Płocku, s. 6–7].

Uczelnia kształci na poziomie studiów I stopnia, tzn. nauka trwa 3 lata (6 semestrów), kończy się napisaniem i obroną pracy licencjackiej przez studenta.

Absolwent otrzymuje tytuł licencjata, uprawnienia do podjęcia pracy zgodnej z uzyskanymi kompetencjami w zakresie ukończonej specjalności. Szczegółowe informacje o przebiegu studiów i poziomie wykształcenia są wydawane w postaci suplementu, oraz dyplomu ukończenia studiów. Oprócz ocen absolwent uzyskuje określoną przepisami ilość punktów ECTS, które są wyznacznikiem osiągniętych wyników na potrzeby kontynuowania nauki na studiach II stopnia (studia magisterskie) w kraju i za granicą.

Oferta kształcenia Uczelni poszerza się z każdym kolejnym rokiem akademickim, i obecnie przyszli studenci mogą wybierać wśród sześciu kierunków:

- Ekonomia
- Filologia
- Informatyka
- Matematyka
- Pedagogika
- Pielęgniarstwo [1].

W obrębie każdego kierunku funkcjonują specjalności, i tak na Ekonomii jest ich siedem, na Filologii – jednaście (w tym trzy to nowości: *Filologia angielska/germańska/rosyjska z wiedzą o społeczeństwie i edukacją europejską*), na Informatyce i Matematyce – po trzy specjalności, na Pielęgniarstwie – jedna oraz studia pomostowe. Na kierunku Pedagogika funkcjonuje osiem specjalności, w tym jedna wygasa w bieżącym roku akad.2010/2011 – Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z pracą socjalną, ale pojawią się dwie nowe propozycje: Pedagogika resocjalizacyjna z profilaktyką społeczną oraz Pedagogika osób starszych. W sumie w roku 2011/2012 w Instytucie Pedagogiki uruchomionych będzie dziewięć specjalności, a w całej Uczelni trzydzieści cztery specjalności, w tym większość również w systemie niestacjonarnym [1].

W ofercie kształcenia PWSZ w Płocku są również studia podyplomowe, których zakres tematyczny jest bardzo szeroki: studia kwalifikacyjne, doskonalące, praktyczne oraz kursy dokształcające.

Od początku istnienia Uczelnia ściśle współpracuje z Uniwersytetem Łódzkim, z którego w dużej mierze pochodzi kadra profesorska, ale także ze Szkołą Główną Handlową w Warszawie, Uniwersytetem Pedagogicznym w Krakowie, Uniwersytetem Przyrodniczo-Humanistycznym w Siedlcach oraz innymi ośrodkami akademickimi w kraju i z zagranicy, np. z Państwowym Uniwersytetem Pedagogicznym im. Pawła Tytchny w Humaniu, Nowym Rosyjskim Uniwersytetem w Moskwie. Zawarte porozumienia o współpracy sprzyjają działaniom edukacyjnym, badawczym, kulturalnym a nawet sportowym. Istotnym elementem są organizowane przez pracowników PWSZ w Płocku konferencje naukowe, sympozja, seminaria, których wymiernym efektem są liczne publikacje naukowe. Prowadzone są również prace badawcze w zakresie prowadzonych kierunków kształcenia, ponieważ władze Uczelni przywiązują dużą wagę do rozwoju naukowego własnej kadry (w latach 1999–2009 tytuł doktora uzyskało ponad 20 osób, a kilku pracowników jest w trakcie przygotowywania rozpraw habilitacyjnych) [1, s. 6].

Oprócz działalności edukacyjnej Uczelnia realizuje także misję kulturotwórczą, od 2002 roku sprawuje patronat naukowy nad Uniwersytetem Trzeciego Wieku w Płocku, prowadząc wykłady, zajęcia plastyczne, informatyczne, językowe dla seniorów. Od roku 2006 przy Uczelni funkcjonuje Liceum Akademickie, kształcące uzdolnioną matematycznie i językowo młodzież, a wysoki poziom kształcenia zapewniają zajęcia prowadzone przez kadrę naukową PWSZ w Płocku. Uczelnia współpracuje z placówkami edukacyjnymi miasta, obejmuje patronatem konkursy językowe,

matematyczne, informatyczne, współorganizuje konferencje, seminaria, warsztaty. Płockie PWSZ realizuje wspólnie z miejskimi ośrodkami kultury otwarte wykłady, spotkania poetyckie, promocje książek, wystawy plastyczne, festiwale, konkursy, przedstawienia teatralne, imprezy integracyjne dla dzieci.

Aktualnie PWSZ w Płocku przechodzi okres dużych zmian związanych z przyszłością Uczelni i jej miejscem w ofercie edukacyjnej naszego regionu. Przeorganizowano strukturę Uczelni, powołano nową jednostkę – Instytut Nauk o Zdrowiu, podjęto prace nad zmianą nazwy Uczelni, na nowo opracowywany jest statut, sprecyzowane zostaną cele i misja Uczelni, trwają prace nad określeniem nowej jakości kształcenia. Uczelnia remontuje i rozbudowuje swoją bazę lokalową, staje się coraz bardziej nowoczesna i otwarta na potrzeby współczesnego świata.

Instytut Pedagogiki PWSZ w Płocku

Jednym z największych instytutów PWSZ w Płocku jest Instytut Pedagogiki, powołany z dniem 1 października 2000 roku na posiedzeniu Senatu w dniu 26 września tegoż roku. Od początku funkcję Dyrektora Instytutu pełniła doc. dr Ewa Czarnecka (2000-2004), funkcję Wicedyrektora mgr Jolanta Mielczarek, która w kolejnej kadencji kierowała jednostką (2004-2008). W tym czasie Wicedyrektorem była dr Maria Szymańska. Od roku 2008 ponownie funkcję Dyrektora sprawowała doc. dr Ewa Czarnecka, a Wicedyrektora – mgr Alicja Skibicka. W lipcu 2010 roku kierowanie Instytutem powierzono dr Marii Szymańskiej. Tak więc sprawy Instytutu od zawsze były w rękach kobiet, i tak pozostaje do dziś.

Oprócz Dyrektora i Wicedyrektora ciałem opiniodawczym w Instytucie jest Rada Instytutu, w skład której wchodzi dyrekcja instytutu, profesorowie, kierownicy zakładów kształcenia, przedstawiciele pracowników dydaktycznych oraz przedstawiciele studentów. To członkowie Rady w trakcie swoich spotkań decydują o sprawach istotnych dla Instytutu Pedagogiki.

Obecnie w Instytucie Pedagogiki zatrudnionych jest 62 pracowników dydaktycznych, w tym 5. profesorów, 3. docentów oraz 16 doktorów [7]. Większość z nich jest związana z Uczelnią od pierwszych lat jej funkcjonowania. Strukturę Instytutu tworzą cztery zakłady kształcenia:

- Zakład Edukacji Wczesnoszkolnej (założony przez ś.p. prof. dr hab. Ryszarda Więckowskiego) obecny kierownik – dr Agnieszka Głowała
- Zakład Pedagogiki Opiekuńczo-Wychowawczej, którym kieruje prof. zw. dr hab. Jacek Piekarski
- Zakład Historii Wychowania i Myśli Pedagogicznej (założony przez ś.p. prof. dr hab. Tadeusza Jałmużnę) – obecny kierownik doc. dr Beata Cieśleńska
- Zakład Psychologicznych Podstaw Kształcenia – kierownik dr Marian W. Wójtowicz [7].

Pracownicy dydaktyczni skupieni w zakładach są bardzo aktywni w podejmowaniu przedsięwzięć o charakterze naukowym, aktywnie uczestniczą w szkoleniach, sympozjach oraz konferencjach naukowych o tematyce pedagogicznej, psychologicznej i społecznej, organizowanych przez różne ośrodki akademickie w całej Polsce. Sami także są organizatorami sympozjów, konferencji, seminariów naukowych, a niektóre z nich zyskały status cyklicznych i gromadzą przedstawicieli wielu środowisk

akademickich z Polski, Ukrainy, Niemiec, Rosji. Spotkania te oscylują wokół tematyki nauczania, uczenia się, kształcenia pedagogów, twórczości oraz demokracji w edukacji.

Pracownicy Instytutu Pedagogiki są także autorami licznych artykułów naukowych, publikacji, pełnią role współredaktorów, redaktorów, autorów. Cykliczna pozycja to *Zeszyty Naukowe «Pedagogika»*, ukazujące się nakładem Wydawnictwa PWSZ w Płocku (dotychczas ukazało się 8 tomów, kolejny jest w trakcie prac redaktorskich). Pracownicy Instytutu włączają się w badania naukowe, prowadzone przez ośrodki akademickie, np. badania dotyczące realizacji obowiązku szkolnego przez dzieci sześciolatnie w szkole podjęte na Wydziale Pedagogicznym Akademii Humanistycznej im. Aleksandra Gieysztor w Pułtusku, prowadzone pod patronatem Mazowieckiego Kuratora Oświaty, czy badania dotyczące cyberprzemocy wśród płockiej młodzieży gimnazjalnej przy zastosowaniu Łódzkiego Kwestionariusza Agresji Elektronicznej (współpraca z WSP w Łodzi).

Instytut Pedagogiki do niedawna był najliczniejszym instytutem Uczelni, pod kątem ilości studentów (obecnie jest to Instytut Nauk Ekonomicznych). W roku akad. 2002/2003 w Instytucie kształciło się ok. 900 studentów na studiach stacjonarnych, niestacjonarnych i podyplomowych, w latach 2004–2008 liczba oscylowała wokół 850–880 studentów, by w roku akademickim 2008/2009 osiągnąć apogeum i przekroczyć liczbę 1200 żaków. W obecnym roku akad.2010/2011 liczba studentów wynosi ok. 930, w tym 220 na studiach niestacjonarnych (nie wliczono studentów studiów podyplomowych) [7].

Studenci Instytutu Pedagogiki aktywnie uczestniczą w działaniach sekcji przy Kole Naukowym Pedagogicznym:

- w Sekcji «Drama i Teatr»
- w Sekcji Socjologicznej
- w Sekcji Metodycznej Języka Obcego
- w Sekcji Arteterapii
- w Sekcji Filozoficznej.

Studenci Instytutu w ramach działalności w sekcjach organizują różnego rodzaju warsztaty, wystawy, spektakle, imprezy dla dzieci, a także biorą udział w badaniach naukowych, konferencjach, działają aktywnie w Samorządzie Studenckim.

System kształcenia w Instytucie Pedagogiki oparty jest na Standardach Kształcenia dla kierunku Pedagogika, które określają kwalifikacje absolwenta, ramowe treści kształcenia, zakres praktyk oraz inne zalecenia i wymagania (studia pierwszego stopnia) [*Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 roku (Dz. U. z 2007 r. Nr 164 Poz. 1166)*]. W początkowych latach funkcjonowania Instytutu rekrutacja odbywała się poprzez tzw. rozmowę kwalifikacyjną, podczas której kandydaci na studentów odpowiadali na pytania stawiane przez komisję złożoną z pracowników dydaktycznych Pedagogiki. Na specjalności o profilu muzycznym i plastycznym dodatkowo należało zdać egzamin wstępny, gdzie oceniano predyspozycje artystyczne kandydatów (elementy ruchu, śpiewu, gry na instrumencie lub rysunek z natury). Od kilku lat system rekrutacji usystematyzowano, ujednolicono dla wszystkich specjalności, a o przyjęciu kandydata na studia decyduje teraz ilość punktów odpowiednio przeliczona z wyników egzaminu maturalnego [1].

Cały system kształcenia, jego formy i zasady określa wewnętrznie opracowany Regulamin Studiów PWSZ w Płocku.

Kształcenie w Instytucie Pedagogiki odbywa się w systemie stacjonarnym – zajęcia od poniedziałku do piątku, niestacjonarnym – zajęcia w soboty i niedziele, oferta edukacyjna obejmuje także studia podyplomowe o charakterze doskonalącym lub

kwalifikacyjnym. W tym zakresie Instytut proponuje:

- Przygotowanie pedagogiczne (realizowane)
- Etyka
- Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka
- Wychowanie seksualne i przygotowanie do życia w rodzinie
- Edukacja wczesnoszkolna (realizowane)
- Wychowanie przedszkolne (realizowane)
- Edukacja muzyczna
- Technologia informacyjna dla nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej
- Muzyka i plastyka w edukacji wczesnoszkolnej
- Rozwijanie kreatywności dziecięcej.

Swoją ofertę edukacyjną Instytut Pedagogiki rozpoczął od czterech specjalności: Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza plastyką/ muzyką oraz Edukacja wczesnoszkolna z językiem angielskim/ niemieckim, które funkcjonują do dziś. Wraz z rozwojem Uczelni powstawały nowe specjalności, będące odpowiedzią na lokalne potrzeby rynku pracy i zmiany w ustawodawstwie dot. edukacji. Obecnie na kierunku Pedagogika prowadzonych jest osiem specjalności:

- Edukacja wczesnoszkolna z językiem angielskim/ niemieckim
- Edukacja wczesnoszkolna z wychowaniem przedszkolnym
- Edukacja wczesnoszkolna z terapią pedagogiczną
- Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z plastyką/ muzyką
- Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z arteterapią
- Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z pracą socjalną (specjalność wygasa w obecnym roku akad.).

W kolejnym roku akad. 2011/2012 zostaną uruchomione nowe specjalności – Pedagogika resocjalizacyjna z profilaktyką społeczną, oraz Pedagogika osób starszych. Jest to odpowiedź na nasycenie miejscowego rynku pracy absolwentami specjalności typowo nauczycielskich, a zauważalnym zapotrzebowaniem na specjalistów w zakresie niesienia pomocy osobom wykluczonym, sprawiających poważne problemy wychowawcze, nieprzystosowanych społecznie. Podobnie wygląda sytuacja z absolwentami przygotowanymi do pracy w placówkach edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, którzy mają problem ze znalezieniem pracy a potrzebą kształcenia osób starszych, których liczba rośnie, i których potrzeby edukacyjne wzrastają wraz z uzyskaniem czasu wolnego i chęcią nadrobienia zaległości z lat młodości.

Każda specjalność jest charakterystyczna, a jej specyfikę określa sylwetka absolwenta, gdzie eksponowany jest zakres przygotowania absolwenta do podjęcia pracy w charakterze:

- nauczyciela klas początkowych (praca z dziećmi w wieku 6–9 lat)
- nauczyciela wychowania przedszkolnego (praca z dziećmi w wieku 3–6 lat)
- nauczyciela języka angielskiego lub niemieckiego w klasach początkowych
- terapeuty i pedagoga szkolnego
- opiekuna i wychowawcy w placówkach opiekuńczych i wychowawczych, takich jak: pogotowie opiekuńcze, dom dziecka, ośrodek szkolno-wychowawczy, ośrodek rehabilitacyjny, rewalidacyjny, resocjalizacyjny, oświatowy, socjalny lub geriatryczny, świetlica środowiskowa i szkolna, świetlica terapeutyczna
- nauczyciela sztuki w szkole podstawowej i gimnazjum (plastyki, muzyki)
- opiekuna w placówkach opieki całodobowej, ośrodkach wsparcia dziennego,

klubach seniora, uniwersytetach III wieku

- szkoleniowca wolontariuszy do pracy z osobami starszymi
- pedagoga, opiekuna i wychowawcy w ośrodkach socjoterapii, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, schroniskach dla nieletnich, zakładach poprawczych i zakładach karnych
- animatora, inicjatora i kreatora różnych form profilaktyki społecznej i resocjalizacji w środowisku otwartym [1].

Istotną zaletą systemu kształcenia na specjalnościach pedagogicznych w PWSZ w Płocku jest ich dwukierunkowość, tzn. absolwent uzyskuje szeroki wachlarz możliwości podjęcia pracy, np. w charakterze nauczyciela klas początkowych lub nauczyciela języka angielskiego/niemieckiego, może pełnić rolę wychowawcy na świetlicy środowiskowej lub nauczać plastyki/muzyki w szkole podstawowej lub gimnazjum. O takim «elastycznym» i wszechstronnym przygotowaniu studenta do wejścia na rynek pracy decyduje w dużej mierze konstrukcja programów kształcenia, uwzględniająca odpowiednią ilość zajęć wykładowych, ćwiczeniowych oraz praktyki zawodowe.

Każda specjalność pedagogiczna posiada oddzielny plan nauczania na dany semestr, rok kształcenia. Zgodnie ze wspomnianymi standardami kształcenia zakres godzinowy zajęć do realizacji na studiach niestacjonarnych jest odpowiednio mniejszy niż na studiach stacjonarnych. Ramowe treści kształcenia są podzielone na odpowiednie grupy:

- grupa treści podstawowych – 330 godzin
- grupa treści kierunkowych – 210 godzin
- grupa treści uzupełniających – od 270 do 390 godzin
- przedmioty specjalnościowe – od 420 do 600 godzin
- przedmioty specjalizacyjne – od 360 do 870 godzin [7].

Do grupy treści podstawowych zalicza się kształcenie w zakresie filozofii, psychologii, socjologii, oraz pojęć i systemów pedagogicznych. Na grupę treści kierunkowych składają się przedmioty: historia myśli pedagogicznej, teoretyczne podstawy kształcenia, teoretyczne podstawy wychowania oraz pedagogika społeczna. W grupie przedmiotów uzupełniających znajdują się zajęcia z biomedycznych podstaw rozwoju, pedagogiki pracy, podstaw prawa i organizacji oświaty, oraz standardowo zajęcia z wychowania fizycznego, technologii informacyjnych, lektoratu z wybranego języka obcego, oraz emisja głosu. Są to przedmioty obowiązkowo realizowane na każdej specjalności.

Ponadto system kształcenia obejmuje treści specjalnościowe i specjalizacyjne właściwe tylko dla danej specjalności. Na edukacji wczesnoszkolnej z językiem angielskim/niemieckim będą to przedmioty związane z pedagogiką wczesnoszkolną, różnymi edukacjami (polonistyczną, plastyczną, muzyczną, techniczną, matematyczną itp.), oraz w szerokim zakresie nauka języka obcego (gramatyka, fonetyka, metodyka nauczania języka obcego). Na specjalności przedszkolnej na przedmioty specjalnościowe i specjalizacyjne składa się przede wszystkim pedagogika i metodyka wychowania przedszkolnego, różne edukacje przedmiotowe, diagnoza i terapia pedagogiczna oraz przedmioty prezentujące różne rodzaje aktywności małego dziecka (plastyka w przedszkolu, muzyka w przedszkolu, gry i zabawy ruchowe w przedszkolu). Na specjalności związanej z terapią pedagogiczną oprócz podstaw edukacji wczesnoszkolnej, realizowane są przedmioty ściśle związane z zagadnieniami terapii, diagnozy, logopedii, profilaktyki i poradnictwa rodzinnego.

Na specjalnościach związanych z pedagogiką opiekuńczo-wychowawczą realizowany jest cały pakiet przedmiotów pedagogicznych i metodycznych. Studenci

specjalności z muzyką/ plastyką mają możliwość nie tylko zdobycia wiedzy teoretycznej i praktycznej w zakresie nauczania sztuki w szkole, ale mogą rozwijać swoje indywidualne zainteresowania, zdolności artystyczne na odpowiednich zajęciach. Dla «muzyków» są to godziny z kształcenia słuchu, emisji głosu, gry na fortepianie, gry w zespole muzycznym lub śpiewu w chórze, a dla «plastyków» ćwiczenia w zakresie środków wypowiedzi plastycznej, podstaw projektowania plastycznego i zajęć artystyczno-plastycznych. Specjalność pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z arteterapią charakteryzuje się przedmiotami w zakresie technik i metod pracy terapeutycznej oraz arteterapeutycznej, profilaktyki zdrowia, diagnozy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęciami z plastykoterapii i muzykoterapii.

Na specjalnościach, które dopiero zostaną uruchomione od nowego roku akad. również przewidziano do realizacji szereg przedmiotów specjalnościowych i specjalizacyjnych. Na pedagogice osób starszych są to głównie zajęcia związane z wiedzą o osobach starszych (psychologia rozwoju, komunikacja interpersonalna, poradnictwo dla seniorów, edukacja zdrowotna, organizacja i animacja pracy dla osób starszych, opieka nad chorym, opieka paliatywna), a także poradnictwo, terapia zajęciowa oraz metodyka pracy kulturalno-oświatowej i pracy socjoterapeutycznej dla osób starszych. Na nowej specjalności pedagogika resocjalizacyjna z profilaktyką społeczną dużo miejsca poświęcono na przedmioty ściśle związane z resocjalizacją i profilaktyką, są to m.in. diagnostyka, metodyka pracy, poradnictwo i podstawy prawne w resocjalizacji, aksjologia i teleologia w resocjalizacji, profilaktyka uzależnień, zagadnienia patologii społecznej, projekt socjalny, profilaktyka społeczna oraz warsztat twórczej resocjalizacji.

Na każdej specjalności w semestrze V i VI prowadzone są seminaria licencjackie, podczas których studenci pracują pod opieką wybranego promotora, przygotowują pisemnie pracę związaną tematycznie ze swoją specjalnością. Prawie wszystkie przedmioty kończą się zaliczeniem na ocenę, a z przedmiotów najistotniejszych dla realizowanej specjalności – jest egzamin w formie ustnej lub pisemnej. Realizowane zajęcia na wszystkich specjalnościach przyjmują różne formy, są to wykłady, konwersatoria oraz ćwiczenia. Każdy przedmiot ma przydzieloną ilość punktów w systemie ECTS, a zdobycie odpowiedniej ich ilości decyduje o zaliczeniu semestru i przejściu na kolejny etap kształcenia.

Istotnym elementem kształcenia na studiach pedagogicznych są praktyki zawodowe, które student rozpoczyna od II semestru nauki w placówkach właściwych dla danej specjalności. Na pierwszych semestrach jest to praktyka obserwacyjna, polegająca na zwiedzaniu placówki, poznawaniu poprzez obserwację charakteru pracy nauczycieli, opiekunów, wychowawców, pedagogów. Jest to też pierwszy kontakt i pierwsze doświadczenia studentów w pracy z dziećmi, z młodzieżą. W semestrze III realizowana jest już praktyka śródroczna i ciągła, polegająca na hospitacji i prowadzeniu zajęć przez studentów w wyznaczonych placówkach, instytucjach (szkoły podstawowe, gimnazja, przedszkola, placówki opiekuńczo-wychowawcze). Studenci są zobowiązani do stałego kontaktu z Biurem Studenckich Praktyk Zawodowych, gdzie otrzymują instrukcje, pomoc oraz odpowiednią dokumentację do odbycia praktyk. Ocena z praktyk jest wpisywana do indeksu przez właściwego opiekuna praktyk (wyznaczony pracownik dydaktyczny Instytutu Pedagogiki, metodyk) na podstawie opinii nauczyciela, opiekuna przyjmującego studenta na praktykę, oraz własnych hospitacji prowadzonych zajęć przez studenta. Praktyki są integralną częścią systemu kształcenia na kierunku Pedagogika, a liczba godzin realizowanych praktyk zawodowych jest tak dopasowana, aby student mógł sprawdzić swoją wiedzę i umiejętności w realnym kontakcie z podopiecznymi. Tylko takie podejście gwarantuje dobre przygotowanie absolwenta do trudnej pracy z dziećmi i młodzieżą. W ramach praktyk studenci nie tylko przygotowują

i prowadzą zajęcia lekcyjne, zajęcia w przedszkolu, na świetlicach, w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, ale także uczestniczą aktywnie w życiu danej instytucji poprzez angażowanie się w różnego rodzaju zabawy i przedstawienia dla dzieci, zebrania z rodzicami, uroczystości, wycieczki i itp. Poznają formy prowadzenia dokumentacji, np. dziennika lekcyjnego, pełnią dyżury pedagogiczne, integrują się z podopiecznymi poznając życie szkolne, przedszkolne od podstaw. Służą temu odpowiednia ilość godzin praktyk zawodowych – 230 godzin.

Łącznie z praktyką, na specjalnościach pedagogicznych, w systemie kształcenia stacjonarnego, przez okres 6 semestrów nauki, student realizuje od 1 860 do 2 280 godzin zajęć. Jest to odpowiedni zakres godzinowy, który przygotowuje studenta w zakresie teorii i praktyki do podjęcia pracy w określonym specjalnością charakterze. Świadczyć o tym może fakt, że wielu absolwentów, po ukończeniu studiów w naszym Instytucie, kontaktuje się z wykładowcami, promotorami, informując o podjęciu pracy lub dalszych studiów pedagogicznych. Są zadowoleni z podstaw jakie u nas otrzymali, wspominają nie tylko trzy lata nauki, ale dobrą, przyjazną atmosferę i liczne przedsięwzięcia, w których brali udział.

W kolejnym roku akademickim zostaną wprowadzone istotne zmiany w programach kształcenia Instytutu Pedagogiki, niezbędne dla dopasowania charakteru prowadzonych specjalności do nowej polskiej rzeczywistości edukacyjnej (wprowadzenie systemu KRK, objęcie obowiązkiem szkolnym dzieci 6-letnich, nowa Ustawa o Szkolnictwie Wyższym). Wprowadzony zostanie na końcowych semestrach nauki tzw. przedmiot do wyboru, gdzie z szerokiej oferty konwersatoriów i ćwiczeń, student będzie mógł wybrać i realizować ten przedmiot, który uzna za ciekawy, poszerzający jego zainteresowania w wybranym obszarze pedagogicznym. Dodatkowo na zajęcia dla «plastyków» i «muzyków» zostaną wprowadzone ćwiczenia w zakresie grafiki komputerowej, co z pewnością pomoże im szybciej odnaleźć się na rynku pracy. Ujednolicony zostanie zakres przyznawania punktów ECTS, zgodnie z obowiązującymi przepisami, zatwierdzonymi ostatnio przez Senat PWSZ w Płocku. Plany przyszłości obejmują także przywrócenie wyjazdowego pleneru malarskiego dla studentów specjalności plastycznej, i być może wymianę studencką w ramach otrzymanej w tym roku przez Uczelnię Karty Erasmus.

Wykaz źródeł:

1. «Informator dla kandydatów na studia w PWSZ w Płocku» w roku akad. 2007/2008, 2009/2010, 2011/2012, Wyd. PWSZ w Płocku.
2. «Krajowe Ramy Kwalifikacji dla polskiego szkolnictwa wyższego» opracowane przez E. Chmielecką i Z. Marciniaka z wykorzystaniem dokumentów przygotowanych przez Grupę Roboczą KRK w szkolnictwie wyższym, w szczególności «Założeń do Krajowych Ram Kwalifikacji dla szkolnictwa wyższego» z kwietnia 2010.
3. «Państwowe Wyższe Szkoły Zawodowe. Informator», Wyd. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju PWSZ w Legnicy «Wspólnota Akademicka», Legnica. – 2002, 2003, 2004.
4. «Twarze Leonardo da Vinci» // Fundacja «Fundusz współpracy», Warszawa. – 2006.
5. «Wiadomości Uczelniane. Pismo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Płocku». / PWSZ w Płocku. – № 1 (12). – 2009.
6. Ateborska K. 10 lat Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Płocku 1999–2009 / K. Ateborska, A. Kozłowski, M. Znyk. – Płock : PWSZ w Płocku. – 2009.
7. Dokumentacja Instytutu Pedagogiki PWSZ w Płocku z lat 2002–2011.
8. Dokumentacja PWSZ w Płocku z lat 2000–2011.
9. Gruchała J. S. Udana dekada. Państwowe Wyższe Szkoły Zawodowe w Polsce 1998–2008 / Gruchała J. S. – Ciechanów-Krosno, 2008.
10. Kraśniewski A., Proces Boloński: dokąd zmierza europejskie szkolnictwo wyższe? /

- A. Kraśniewski. – Warszawa, 2004.
11. Parzęcki R. *Pedagogika w systemie akademickiego kształcenia* / R. Parzęcki. – Bydgoszcz – Kraków, 1999.
 12. Piekarski J., Urbaniak-Zajac D. *Innowacje w edukacji akademickiej. Szkolnictwo wyższe w procesie zmiany* / J. Piekarski, D. Urbaniak-Zajac. – Łódź, 2010.
 13. *Programy kształcenia na kierunku Pedagogika w Instytucie Pedagogiki PWSZ w Płocku z lat 2002–2011.*
 14. Prokopiuk W. *Rozwój nauczyciela w okresie transformacji* / W. Prokopiuk. – Białystok, 1998.
 15. *Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nauka.gov.pl
 16. *Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Płocku.* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.pwszplock.pl
 17. *Rada Główna Szkolnictwa Wyższego* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rgsw.edu.pl